

РЕШЕНИЕ

№ 8066

гр. София, 21.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 74 състав,
в публично заседание на 11.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Младен Семов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **4657** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на В. С., [ЕГН], с адрес: [населено място], кв. "К." [населено място], [улица], чрез адв. Н. – САК, с посочен по делото съдебен адрес: гр. С., [улица], ет. 1, адв. Н. Н. срещу Решение № 2153-21-99/21.04.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/95 от 23.12.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Излагайки следните аргументи, жалбоподателят иска отмяна на акта като незаконосъобразен:

Незаконосъобразно и в противоречие с т.74 и т.7 от Указ № 612 от 26.08.1965 г. административния орган отказва да кредитира представените от жалбоподателя документи удостоверяващи наличието на осигурителен стаж и възраст. Твърди се, че издадените удостоверения не биха били нередовни дори ако не носеха никакви печати, както и ако бяха с посочена неправилна форма на търговското дружество, като се позовава на Решение по адм.дело № 8148 по описа на ВАС за 2017 г. и по адм.дело № 2808 по описа на ВАС за 2019 г.

Оспорва се и извода за антидатиране на документите представени във връзка с осигурителя „ТРАНСТУРИСТ“ АД и аргументите свързани с несъответствие на печатите положени в документите с актуалната правноорганизационна форма на

дружеството, както и наличието на реквизити, станали изискуеми по-късно. Твърди се още, че в оспореният акт липсват аргументи относно неверността на отразените в непризнатите документи обстоятелства.

Относно незачитането на осигурителния стаж при осигурител Д. К., поради факта, че периода при този осигурител не е бил заверен в осигурителната книжка, жалбоподателя претендира допуснато нарушение на чл. 9 ал.2 от АПК вр. чл.36 ал.1 АПК при проявена пълна пасивност от страна на административния орган.

Във връзка с периода на осигурителен стаж при осигурителите „АЛФА ХОРЕСТАР“ ЕООД и „ТУРИНГ“ ООД жалбоподателя претендира неправилно квалифициране на положеният труд като трета, вместо като втора категория. Позовава се на чл.53 от ПКТП в приложимата, вече отменена редакция, както и на обективния факт, че е заемал длъжността шофьор на автобус 50+1бр.месеца.

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена в съответствие с изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с изискването на чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт по чл.118 ал.1 от КСО и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

По съществуването на спора, с оглед твърденията на страните и предмета на служебна проверка по чл.146 АПК, съдът съобрази:

Със заявление № 2113-21-3532 от 01.06.2022г., В. С. е поискал отпускане на лична пенсия за ОСВ по чл.69б ал.2 КСО, представяйки документа за наличие на осигурителен стаж, в т.ч. и допълнително – със заявление от 02.06.2023г.

От своя страна и при проверка на заявлението, пенсионният орган е поискал представяне допълнително удостоверения обр.УП-2 от „Алфа Хорестар“ ЕООД, „ТУРИНГ“ ООД, „Летище София“ ЕАД и „Соф Кънект“ АД, като такива са представени от „Летище София“ ЕАД и „Соф Кънект“ АД. С писмо от 01.07.2022г. е поискано от осигурителя „ТУРИНГ“ ООД да издаде УП-3 с уточнение на заеманата длъжност, но писмото е върнато със статут на пощенската пратка – непотърсена, като от своя страна и заявление от 08.07.2022г. жалбоподателя е представил удостоверение обр.УП-3 от страна на „Алфа Хорестар“ ЕООД и „ТУРИНГ“ ООД.

Във връзка с извършената проверка, пенсионният орган е приел, че жалбоподателя притежава осигурителен стаж 19г.4месеца и 9 дни при условията на втора категория труд и 10г., 7месеца и 26 дни – трета категория, или общ осигурителен стаж превърнат съобразно чл.104 от КСО към трета категория труд – 34години, 10месеца и 7дни., т.е. липсват изискуемия стаж в размер на 39г. идва месеца за придобиване право на пенсия, както и, че няма навършени 64г. и пет месеца за да придобие право на пенсия за ОСВ по чл.68 ал.1 т.2 КСО, като за правото на пенсия по чл.69б ал.2 КСО лицето не отговаря на изискването за сбор от 100точки за осигурителен стаж и възраст.

За да постанови отказ, административния орган е посочил изрично, че:

За периода от 17.02.1986г. до 24.08.1991г. е представено удостоверение обр.УП-3 от 06.01.1997г., който е заверен с печат на дружеството с означение ООД, несъответстващ на правната форма на търговеца към момента на издаване на удостоверението. Базирайки се на данни от ТР и информационна система „А.“ е установено, че дружеството „АВТОБУС“ ООД е вписано в ТР на 17.10.2005г., докато към 06.01.1997г. то е ЕООД, преобразувано е към 2005г., поради което удостоверението е

прието за нередовен документ. Не са признати и представените от дружеството – нотариално заверена декларация,копие на трудови книжки, молба от временно управляващия дружеството ДФ“Автобусни превози-С.“ и др. тъй като не спадат в обхвата на изрично посочените в чл.40 ал.1 от НПОС,документи. Документите,касаещи ДФ“Автобусни превози-С.“ са приети за неотносими,тъй като се отнасят за периоди до 200г.,а промяната на правната форма е осъществена през 2005г.

Прието е още,че неправилно пенсионния орган е зачел осигурителен стаж от 01.11.1986 до 31.10.1989 при същия осигурител доколкото в тази връзка е представено удостоверение обр.УП-2 от 2005г. от „АВТОБУС“ЕООД,въпреки,че към посочената дата дружеството вече е било ООД.

За периода 01.11.1993 до 18.12.1996 е представена трудова книжка заверена от осигурителя „Транстурист“ АД, която обаче е незачетена като антидатирана,при установено несъответствие между положен печат и данни относно правната форма на осигурителя,т.е. печата е положен от ЕАД, а в трудовата книжка е АД. Относно представеното удостоверение обр. УП-3 от 04.10.2000г. за същият период и от същия осигурител е прието, че удостоверението не съдържа информация къде се намират разплащателните ведомости на база на които е издадено удостоверението.Нещо повече в удостоверението се посочва,че същото е издадено да послужи за пенсиониране съгласно чл.40 от Наредбата за пенсиониране и осигурителния стаж, който нормативен акт обаче към 04.10.2000г. е с наименование Наредба за пенсиите,което органа извежда като индичия,че удостоверението не е издадено през 2000г. Следващ аргумент за антидатиране на представеният обрУП-3 административния орган извежда от факта,че в удостоверението фигурират графи „часове“ и „извънреден труд“,като изчисляването на осигурителния стаж в часове и включването му като реквизит е осъществено едва с изменението в КСО от 2004г., а графа извънреден труд е включена като реквизит в образците след създаване на нова ал.15 на чл.38 от НПОС през 2005г.

Периода от 01.01.2000г.-29.02.2000г. при частния осигурител Д. К. не е зачетен като осигурителен стаж, тъй като в представената осигурителна книжка същият не е заверен.

Във връзка с трудът положен при осигурителя „А. Х.“ за периода 01.06.1993г.-31.10.1993г. и „ТУРИНГ“ ООД за периода от 01.11.1997г.-30.04.1998г. е прието,че същият представлява трета категория труд съобразно чл.53а ПКТП в приложимата редакция.

В представените от жалбоподателя удостоверения УП-3, съответно – от 11.01.2023г. от осигурителя „А. Х.“ и от 07.07.2023 – от „ТУРИНГ“ ООД е посочена длъжност „шофьор на автобус с бр. места 50+1бр“ като е предложено трудът да се зачете за втора категория съобразно т.53а от Постановление № 70 на МС от 05.07.1990г. Посоченото предложение административният орган е приел за необвързващо. От своя страна е приел, че сред представените доказателства липсват такива,които да удостоверяват,че трудът като шофьор е полаган в транспортна фирма за общо ползуване, обслужваща вътрешноградски и междуселищни пътнически линии по утвърдени разписания и графици, съобразно т.53 от ПТКП/отм/.

На тази база съдът съобрази и приема:

На първо място и с оглед изложените съображения за незачитане представените удостоверения обр.УП-3 поради подпечатване с печат несъответен на

правно-организационната форма на дружеството от което са издадени и изложените от жалбоподателя възражения в т.ч. и чрез референция към практика на ВАС, следва да се посочи:

Визираната съдебна практика съдът счита не просто за незадължителна, но и за напълно неотнормирана. И двата посочени съдебни акта на ВАС са постановени в материята на управлението на средствата от ЕС, като най-общо и двата акта третират въпроса за полагане на печат върху документация от участник в процедура по възлагане на обществена поръчка и действителността на съответното волеизявление в този контекст. От своя страна, нормата на чл.40 ал.2 от НПОС предвижда, че осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО или с осигурителна книжка, както и с документ по утвърден образец.

Такъв документ по образец безспорно представлява удостоверение обр.УП-3. Същото удостоверение за осигурителен стаж се издава въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд, съгласно чл. 40, ал. 3 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС).

Върховния административен съд е имал възможност да постанови, че „Съгласно нормата на чл. 40, ал. 1 от НПОС осигурителният стаж се установява с трудови, служебни и осигурителни книжки, с документ по утвърден образец, издаден от осигурителя и с данните по чл. 5, ал. 4 от КСО, а според ал. 3 на същия член, документите по ал. 1 се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. Следователно първичният документ, в който се съдържат данните за осигурителния стаж на лицето, са изплащателните ведомости, а трудовите, служебни и осигурителни книжки са вторичен документ, който отразява вече направените записвания в изплащателните ведомости, и затова записванията в книжката (от посочения вид) трябва да съответстват на записванията в изплащателните ведомости. При несъответствие между записванията в изплащателните ведомости от една страна, а от друга - в трудовата, служебна или осигурителна книжка на лицето за един и същи период, меродавно е записването в изплащателните ведомости, а не обратното./ Решение № 8216 от 25.06.2020 г. на ВАС по адм. д. № 8922/2019 г., виж Решение № 10760 от 10.07.2019 г. на ВАС по адм. д. № 106/2019 г./.

Между страните не е спорно, че представените от жалбоподателя удостоверения обр. УП-3 са по утвърден образец. Видно от съдържанието на образеца а и при хронологична справка на интернет страницата на НОИ, подписите на главния счетоводител и ръководителя на предприятието, както и печат на работодателя са след посочените реквизити.

По отношение на представеното удостоверение УП-3 от осигурителя „Автобус“ ЕООД:

Видно от самото удостоверение същото е попълнено от името на дружеството с правно-организационна форма ЕООД, каквато форма пенсионните органи приемат, че е имал търговеца към датата на издаване на удостоверението – 18.10.2005г. Видно дори от оспореният акт, директора на ТП на НОИ сам посочва, че дружеството е преобразувано на ООД на 17.10.2005г., видно от Решение № 13 от 17.10.2005г. по ф.д. № 14317/1991 на СГС. Посоченото съдебно решение е приложено по делото/виж л.133/, като видно от съдържанието му и разпоредителният диспозитив – същото подлежи на вписване и на обнародване. В тази връзка следва ясно да се посочи, че по

силата на чл.6 от ТЗ/отм/ в приложимата по време редакция/ тази от 1991г, тъй като изменението на чл.6 през 2005г.е осъществена с бр.66 на ДВ обн. 12.08.2005г./, вписването има действие от деня, в който обявлението на съда е обнародвано в "Държавен вестник". В този смисъл извода на директора на ТП на НОИ,че от 17.10.2005г. дружеството е със сменена правно-организационна форма е неправилен. При направена служебна справка в бр. Брой 92, 18.11.2005 г. на ДВ /интернет адрес file:///C:/Users/M.S./Downloads/92_05-1.pdf/ съдът установи, че процесната промяна не е била обнародвана,респ. вписването, дори да е било извършено няма действие, тъй като не е обнародвано. В този смисъл извода, че представеното удостоверение от осигурителя „Автобус“ ЕООД за периода 17.02.1986г.-24.08.1991г. не следва да се зачете е незаконосъобразен.

Относно незачетеният стаж за периода 01.11.1993 до 18.12.1996г.:

На първо място, жалбоподателят е представил трудова книжка, заверена от осигурителя „Транстурист“ АД. По силата на чл.347 трудовата книжка е официален удостоверителен документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника или служителя. За да се ползва с необходимата доказателствена стойност, трудовата книжка следва да бъде надлежно попълнена в съответствие с изискванията на Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж/приета с ПМС № 227 от 23.11.1993 г./ . И като контрагеза, ненадлежно попълнената трудова книжка не се ползва с официалната удостоверителна сила по чл. 347 от КТ.

В процесният казус напълно неясно и необяснимо е защо административния орган приема, че правната форма на дружеството към момента на подписване и заверка на трудовата книжка на жалбоподателя е АД,така, че същата да не бъде зачетена като подпечатана с печат с означение ЕАД. По преписката липсват и данни потвърждаващи този му извод. Относно представеното от жалбоподателя удостоверение обр. УП – 13 и обр. УП – 15 относно наличния осигурителен стаж на жалбоподателя, е прието,че не е посочено къде се намират разплащателните ведомости,като е посочено и друго наименование на Наредбата регламентираща осигурителния стаж при пенсиониране,т.е. несъществуващ към датата на издаване на удостоверението нормативен акт.Като допълнителен белег за антидатиране е посочено,че в удостоверението фигурират графи извънреден труд и часове,който реквизит е въведен след изменението на чл. 9 от КСО,обн. ДВ бр.112/2004г. в сила от 01.01.2005г.На тази база е прието,че посоченият документ е нередовен и не следва да бъде зачетен.

В тази връзка съдът счита,че оспореният акт е постановен в нарушение на чл.35 АПК.

В процесният казус, административния орган се е задоволил единствено да прецени законосъобразността на оспорваното разпореждане с оглед данните, събрани по преписката, с което не е издирил изцяло всички относими факти и обстоятелства към спора, от друга не е анализирал и отговорил на правнозначими възражения на страната от трета страна и най-същественото – не е указал на страната да представи годни доказателства,респ. да посочи служебно какви, с което да удостовери наличието на претендираният стаж. По този начин, жалбоподателят за първи път и с оспореното решение е разбрал,че представените от него документи не са годни за реализиране претендираното му право с което е нарушен принципът на служебното начало в производството.

Нормативното правомощие на ръководителя на ТП на НОИ да решава спорният въпрос по жалбата по същество, обуславя именно задължението му по чл.35 АПК. И

след като в настоящият казус безспорно е налице неизяснено, спорно обстоятелство, определящо правните последици и изхода от производство, то липсата на произнасяне по него, обуславя и процесуалната незаконосъобразност на постановеният акт.

Относно периода от 01.01.2000г.-29.02.2000г. при частния осигурител Д. К.:

Правилно същият не е зачетен като осигурителен стаж, тъй като в представената осигурителна книжка същият не е заверен. Видно от представеното копие на осигурителната книжка – същата съдържа както подпис, така и печат на посланик G. Batista Campagnola за всички останали периоди, но не и за посочените два месеца. Освен това същата не съдържа нито подпис и печат на работодател, нито на осигурително лице, нито на ревизиращо лице от страна на НОИ поради което и посоченият период не може да бъде установен и доказан надлежно с осигурителна книжка.

Във връзка с трудът положен при осигурителя „А. Х.“ за периода 01.06.1993г.-31.10.1993г. и „ТУРИНГ“ ООД за периода от 01.11.1997г.-30.04.1998г.:

С оспореният акт е прието, че същият представлява трета категория труд съобразно чл.53а ПКТП в приложимата редакция. В представените от жалбоподателя удостоверения УП-3, съответно – от 11.01.2023г. от осигурителя „А. Х.“ и от 07.07.2023 – от „ТУРИНГ“ ООД е посочена длъжност „шофьор на автобус с бр. места 50+1бр“ като е предложено трудът да се зачете за втора категория съобразно т.53а от Постановление № 70 на МС от 05.07.1990г.

Действително и съгласно т.70а от ПКТП/отм/, Предприятията, фирмите и другите организации при подготовката на документите за пенсиониране в удостоверенията обр. УП1 срещу описания трудов стаж посочват съответната точка и буква от Правилника за категоризиране труда при пенсиониране, по която предлагат да се зачете трудът им. В тази връзка отбелязването от страна на работодателя има характер на предложение, което обаче следва да бъде преценено от пенсионните органи в съответствие с приложимата нормативна база.

Съгласно т.67 от ПКТП - трудът на работниците и служителите, посочени в раздел I и II на правилника, се причислява към съответната категория, независимо в кой отрасъл на производството е положен, щом работата им е свързана със същата вредност и тежест на труда.

От своя страна нормата на т.53а и т.53б от ПКТП, спадащи в раздел Втора категория труд предвиждат категоризиране на следната заетост: Т.53а Водачи на тролейбуси и автобуси от транспортните фирми за общо ползуване, обслужващи вътрешноградски и междуселищни пътнически линии по утвърдени разписания и графици; шофьори на товарни автомобили с товароподемност 12 и повече тона, както и шофьори от станциите за бърза и неотложна медицинска помощ в страната.

От своя страна т.53б. предвижда Ръководители на полети в летищата С., В. и Б.; работници, пряко участващи в ремонта и поддържането на трамваи, тролейбуси, автобуси и товарни автомобили от електротранспортните и автотранспортните фирми за общо ползуване, железния път на трамваите, трамвайната и тролейбусната ел. контактна мрежа; инженерно-технически състав от гражданската, селскостопанската и специализираната авиация, пряко участващ в поддържането и ремонта на въздухоплавателните средства; инженерно-технически кадри и обслужващия въздухоплавателните средства персонал със самолетообслужваща техника и перонна механизация. Конкретните професии се определят по списък, утвърден от Министерството на труда и социалните грижи и Министерството на транспорта.

Видно от представените удостоверения от „Алфа Хорестар“ ЕООД и от „Туринг“ ООД лицето е заемало длъжност шофьор на автобус с брой места 50+1бр. Административният орган се е задоволил единствено да посочи, че сред представените доказателства липсват такива които да доказват, че трудът е полаган в транспортна фирма за общо ползване обслужваща обслужващи вътрешноградски и междуселищни пътнически линии по утвърдени разписания и графици, без въобще да анализи нито какъв е предмета на дейност, нито в какво се е изразявала дейността на лицето и оттам – да осъществи анализ кои фирми осъществяват дейност за общо ползване и какъв е нормативния смисъл на общо ползване по силата на т.53а от ПКТП. В този смисъл административният акт е постановен при пълна липса на мотиви защо не е признато предложението на работодателя, след като то е оформено в съответствие с нормативните изисквания, каквото задължение пенсионният орган има когато не зачита оправеното предложение за категоризация на труда.

С оглед всичко изложено дотук съдът приема, че процесното решение е постановено при допуснати процесуални нарушения изразяващи се в несъбиране и необсъждане на относими факти и доказателства – нарушение на чл.35 АПК.

В своята практика постановена във връзка с оспорване на постановен от настоящият съдебен състав акт /поради което и представляваща ясна индикация за последващо поведение на първата съдебна инстанция/, Върховния административен съд е имал възможност да постанови, че:

„В административното и съдебно производство са разгледани и обсъдени представени писмени доказателства относно установяване на осигурителен стаж и възраст, които документи са приети за негодни да установят еднозначно фактите в тях, поради поправки и зачерквания и съмнения относно автентичността им при тяхното издаване...

...В административното производство в изпълнение на служебното начало административният орган не е указал на страната необходимостта от установяване на материалните предпоставки с редовни писмени доказателства, както и че представените такива от нея не се признават за удостоверяване на осигурителен стаж и възраст. Тези съображения жалбоподателката разбира от мотивите на обжалваните актове на административния орган“./ виж Решение № 11884 от 04.12.2023г. по адм.дело № 4051 по описа на ВАС за 2023г./.

Ето защо настоящият състав счита, че оспореното решение следва да се отмени а преписката изпрати на органа със задължителни указания. При новото разглеждане, извън съобразяване с всичко изложено дотук във връзка с отделно представените и претендирани периоди на осигурителния стаж, административния орган следва да спазва всички принципи и приложими разпоредби на АПК за изясняване на спора от фактическа страна при пълно приложение на служебното начало.

С оглед изхода от спора основателна се явява претенцията на жалбоподателя за присъждане на съдебно-деловодни разноски/платена държавна такса и адвокатско възнаграждения./, която претенция, като съответна на минималния размер съобразно чл.8 ал.3 от Наредба № 1/2004г. следва да бъде изцяло уважена и не може да бъде редуцирана като прекомерна.

Поради това и на основание чл. 173 ал.2 АПК, Административен съд София-град,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-99/21.04.2023г. на директора на ТП на НОИ –

С. – град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/95 от 23.12.2022г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

ВРЪЩА делото като преписка на органа за ново произнасяне по заявление № 2113-21-3532 от 01.06.2022г. допълнено със заявление 02.06.2023г. на В. С., при спазване на указанията, дадени с мотивите на настоящето решение.

ОСЪЖДА Териториално поделение на НОИ С.-град да заплати на В. С., [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк] [населено място], [улица] сумата от 1050/хиляда и петдесет/ лева съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред Върховния административен съд.

Съдия: